

Тэорыя Таймскэйп

**Спроба навукі 2025 года ўцячы ад касмалогіі
Вялікага выбуху.**

Змест (ТОС)

1. 🕒 Тэорыя Таймскэйп

1.1. Маска для 🟡 тэорыі сталага святла

1.2. Доплераўская інтэрпрэтацыя 🟡 чырвонага зрушэння

1.3. 🟡 Тэорыя сталага святла

2. 😬 Забаронена за сумневы ў тэорыі Вялікага выбуху

👤 Навуковы пісьменнік Эрык Дж. Лернер

3. «Пераход» Альберта Эйнштэйна ў верніка

3.1. Медыя-шуміха вакол пераходу Эйнштэйна

3.2. Працяглае адмаўленне Эйнштэйна

3.3. Таямніча згубленая праца Эйнштэйна

3.4. Таямніча згубленая праца Эйнштэйна

3.5. Чаму?

3.5.1. Навуковы прагрэс

3.5.2. Аргумент «Бог гэта зрабіў»

4. Пачатак 🕒 часу

4.1. Калямскі касмалагічны доказ

4.1.1. 💬 Дыскусія

5. Выснова

Надрукавана 22 лістапада 2025 г.

<https://by.cosmicphilosophy.org/timescape-theory/>

Спроба 2025 года ўцячы ад

Касмалогіі Вялікага выбуху

Тэорыя Таймскэйп як маска для ● тэорыі сталага святла

Праз месяц пасля публікацыі рассядавання «*Нейтрына не існуюць*» на CosmicPhilosophy.org, якое раскрывае, што нейтрына з'яўляюцца догматычнай спробай уцячы ад «*бясконцай дзялімасці*», і прэс-рэлізу па электроннай пошце для навуковых часопісаў і выдаўцоў па ўсім свеце, на які адказалі адмовай і маўчаннем, нягледзячы на некаторыя ветлівыя адказы, у навуковых СМІ з'явіліся загаловкі, якія сцвярджаюць, што цёмная энергія не існуе.

(2024) Цёмная энергія «не існуе»: Выклік тэорыі пашыраючага сусвету

Крыніца: [Phys.org](https://phys.org) | Monthly Notices of the Royal Astronomical Society: Letters, Volume 537, Issue 1, February 2025, Pages L55–L60

- ▶ Новае даследаванне разбурае тэорыю цёмнай энергіі ~ Yahoo Навіны
- ▶ Таямніца цёмнай энергіі нарэшце ВЫРАШЭНА - навукоўцы прапанавалі радыкальную новую тэорыю ~ DailyMail
- ▶ Прарыў у вывучэнні таямнічай цёмнай энергіі: навукоўцы абвясцілі радыкальную новую тэорыю ~ GBNews
- ▶ «Глыбокія наступствы»: Навукоўцы Кентэрберыйскага ўніверсітэта зрабілі прарыў у вывучэнні цёмнай энергіі ~ Радые Новая Зеландыя

Тэорыя Таймскэйп

У новай артыкуле, апублікаванай у Monthly Notices of the Royal Astronomical Society Letters, даследчыкі Antonia Seifert, Zachary G. Lane, Marco Galoppo, Ryan Ridden-Harper пад кіраўніцтвам прафесара David L. Wiltshire прапанавалі новую тэорыю пад назвай «*мадэль часапрасторы*», якая

сцвярджае, што з'ява паскарэння пашырэння з'яўляецца «*ілюзіяй*», выкліканай няроўным уплывам гравітацыі на цячэнне часу ў розных рэгіёнах сусвету. Розніца ў рэлятывісцкім запаволенні часу паміж шчыльнымі галактычнымі рэгіёнамі і рэдкімі касмічнымі пустатамі стварае ўражанне паскарэння пашырэння без неабходнасці ў цёмнай энергіі.

Новая тэорыя «*мадэлі часапрасторы*», якая прадстаўляецца ў глабальных СМІ як новая незалежная тэорыя, на самай справе бярэ асноўную ідэю ● тэорыі сталага святла і

ўбудаўвае яе ў рамкі агульнай тэорыі адноснасці.

Вось чаму новую тэорыю «*мадэлі часапрасторы*» варта разглядаць як маску для «*тэорыі сталага святла*», першапачатковага галоўнага суперніка асновы касмалогіі Вялікага выбуху з 1929 года:

1. Абедзве тэорыі аспрэчваюць стандартную Λ CDM касмалагічную мадэль і яе залежнасць ад цёмнай энергіі для тлумачэння назіранага паскарэння пашырэння сусвету.
2. Тэорыя сталага святла прапануе, што ● чырвонае зрушэнне святла ад далёкіх галактык абумоўлена не касмічным пашырэннем, а нейкай непаказанай "ўзаемадзеяннем" з прамежкавай прасторай.
3. Мадэль часапрасторы бярэ гэтую асноўную прэмісу тэорыі сталага святла – што назіранае пашырэнне з'яўляецца ілюзіяй – і грунтуе яе на добра ўсталяваных прынцыпах агульнай тэорыі адноснасці і гравітацыйнага рэлятывісцкага запаволення часу.
4. Паказаўшы, як няроўны цячэнне часу па розных касмічных структурах можа ствараць з'яву паскарэння пашырэння, мадэль часапрасторы запаўняе прагал, пакінуты адсутнасцю ў тэорыі сталага святла яснага фізічнага механізму.

Тэорыя «*Таймскэйп*» прапануецца як фундаментальны агент змен у касмалогіі, без спасылкі на тэорыю сталага святла, што з'яўляецца сумнеўным.

Тэорыя сталага святла была шырока адхілена і актыўна прыгняталася з моманту прыняцця і догматычнай абароны касмалогіі Вялікага выбуху.

Наступныя раздзелы пакажуць, што тэорыя Таймскэйп можа быць спробай навукі ўцячы ад свайго дзесяцігоддзі працяглага навукова-інквізіцыйнага прыгнечання першапачатковага галоўнага суперніка тэорыі Вялікага выбуху, «● *тэорыі сталага святла*».

РАЗДЗЕЛ 1.2.

Доплераўская інтэрпрэтацыя ● чырвонага зрушэння

Эфект Доплера – гэта простая канцэпцыя: калі цягнік набліжаецца да вас, гук сігналу цягніка здаецца вышэйшым па тоне. Потым, калі цягнік праязджае міма і аддаляецца, гук сігналу здаецца ніжэйшым па тоне. Гэтая змена тону абумоўлена эфектам Доплера, і гэты эфект сёння выкарыстоўваецца для тлумачэння, чаму святло ад далёкіх галактык зрушана ў бок больш доўгіх, або «*чырванейшых*», даўжынь хваль.

Амерыканскі астраном Edwin Hubble выкарыстаў доплераўскую інтэрпрэтацыю ● чырвонага зрушэння, каб зрабіць выснову ў 1929 годзе, што Сусвет пашыраецца, і, карэлюючы з гэтым, што Сусвет у нейкі момант часу мусіў быць сціснуты ў «*Касмічнае*

яйка», у адпаведнасці з старажытнымі рэлігійнымі міфамі аб стварэнні ў розных культурах, уключаючы традыцыі кітайскай, індыйскай, дакалумбавай і афрыканскіх культур, а таксама біблейскую кнігу Біцця, якія ўсе апісваюць (ясна ў алегарычных тэрмінах) выразнае пачатак 🕒 часу – няхай гэта будзе «стварэнне за шэсць дзён» з Біцця або «Касмічнае яйка» са старажытнага індыйскага тэксту Рыгведа.

Тэорыя Вялікага выбуху першапачаткова называлася «тэорыяй Касмічнага яйка» і была прапанавана каталіцкім святаром Georges Lemaître для «дня без учора» ў адпаведнасці з кнігай Біцця Бібліі.

У сучаснай касмалогіі Вялікага выбуху навукі, Касмічнае яйка называецца «прымордыяльным атамам», які ўяўляе сабой матэматычную сінгулярнасць або «патэнцыйную ∞ бясконцасць».

Доплераўская інтэрпрэтацыя чырвонага зрушэння з'яўляецца асновай касмалогіі Вялікага выбуху.

РАЗДЗЕЛ 1.3.

● Тэорыя сталага святла

Швейцарска-амерыканскі астраном Fritz Zwicky прапанаваў «тэорыю сталага святла» ў 1929 годзе як альтэрнатыўную тэорыю для тлумачэння назіранага чырвонага зрушэння ў адпаведнасці з ідэяй ∞ бясконцага Сусвету.

Асноўная прэміса тэорыі сталага святла заключаецца ў тым, што чырвонае зрушэнне выклікана непаказаным працэсам, які прымушае святло, здаецца, губляць энергію па меры яго руху праз прастору. Гэты працэс часта называюць «сталасцю фатонаў» або «старэннем фатонаў», дзе фатоны па сутнасці «стаміліся», калі яны падарожнічаюць праз космас.

(2018) Сталае святло адмаўляе Вялікі выбух

Крыніца: [Навукоўцы Ming-Hui Shao, Na Wang i Zhi-Fu Gao](#)

(2014) Сталае святло абвяргае тэорыю вялікага выбуху

Крыніца: [tiredlight.net](#)

(2022) Новая тэорыя сталага святла тлумачыць чырвонае зрушэнне і РМУ ў бясконцам Сусвеце

Крыніца: [tiredlight.org](#)

Тэорыя сталага святла сутыкнулася з навукова-інквізіцыйным прыгнечаннем. Стратэгія, якая выкарыстоўваецца, – гэта выкарыстанне абвяржэння першапачатковай тэорыі 1929 года, у той час як прыхільнікі з тых часоў спрабавалі абыйсці гэта ў апошнія дзесяцігоддзі, выкарыстоўваючы назву Новая тэорыя сталага святла (NTL).

РАЗДЗЕЛ 2.

Забаронены

За сумневы ў тэорыі Вялікага выбуху

Аўтар гэтага артыкула быў раннім крытыкам тэорыі Вялікага выбуху прыблізна з 2008–2009 гадоў, калі яго філасофскае расследаванне ад імя Zielenknijper.com выявіла, што тэорыя Вялікага выбуху можа лічыцца канчатковай асновай « руху за скасаванне свабоды волі», які ён даследаваў.

Як крытык тэорыі Вялікага выбуху, аўтар на асабістым досведзе перажыў навукова-інквізіцыйнае прыгнечанне крытыкі Вялікага выбуху.

У чэрвені 2021 года аўтар быў забанены на Space.com за сумневы ў тэорыі Вялікага выбуху. У паведамленні абмяркоўваліся нядаўна знойдзеныя артыкулы Albert Einstein, якія аспрэчвалі гэтую тэорыю.

“ Таямніча згубленыя працы Альберта Эйнштэйна, якія ён падаў у Прускую акадэмію навук у Берліне, былі знойдзены ў Іерусаліме у 2013 годзе...

(2023) Прымусяць Эйнштэйна сказаць «Я быў няправы»

Расследаванне наконт пераходу Альберта Эйнштэйна ў «верніка» тэорыі Вялікага выбуху.

Крыніца: [Раздзел 3](#).

Допіс, у якім абмяркоўвалася ўсё большае меркаванне сярод некаторых навукоўцаў, што тэорыя Вялікага выбуху набыла рэлігійнападобны статус, сабраў некалькі прадуманых адказаў. Аднак ён быў раптоўна выдалены, а не проста закрыты, як гэта звычайна практыкуецца на Space.com. Гэта незвычайнае дзеянне выклікала пытанні наконт матываў яго выдалення.

Уласная заява мадэратара, «Гэтая дыскусія вычарпала сябе. Дзякуем тым, хто ўдзельнічаў. Зачыняем цяпер», парадаксальна абвясціла закрыццё, у той час як на самой справе была выдалена ўся тэма. Калі аўтар пазней выказаў ветлівую нязгоду з гэтым выдаленнем, адказ быў яшчэ больш суровым – іх уліковы запіс на Space.com быў заблакаваны, а ўсе папярэднія допісы былі выдалены.

Акадэмікам забаранялі праводзіць пэўныя даследаванні, у тым ліку крытыкаваць тэорыю Вялікага выбуху. Вядомы навуковы пісьменнік Эрык Дж. Лернер напісаў наступнае ў 2022 годзе:

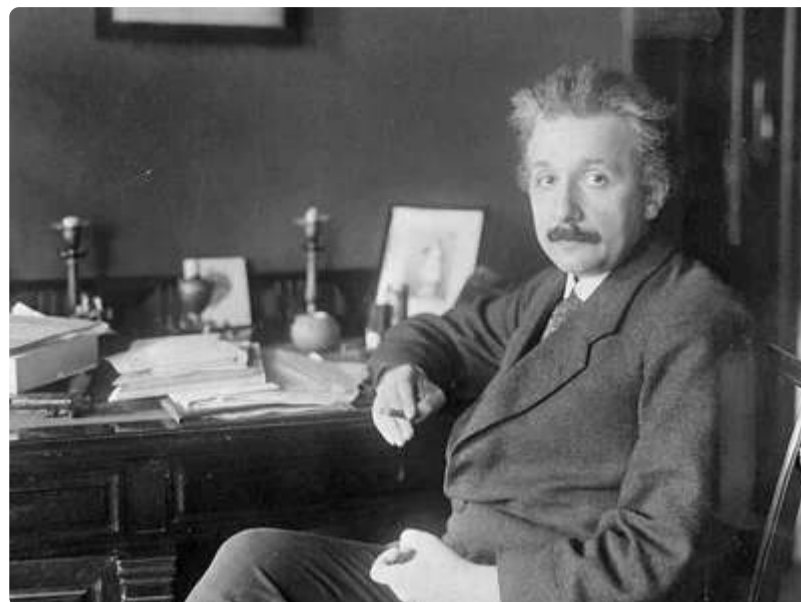

«Стала амаль немагчыма апублікаваць артыкулы, крытычныя да Вялікага выбуху, у якіх-небудзь астранамічных часопісах.»

(2022) Вялікі выбух не адбыўся

Крыніца: Інстытут мастацтва і ідэй

РАЗДЕЛ 3.

Альберт Эйнштейн

Гістарычнае раследаванне яго пераходу ў «верніка»

Афіцыйная наратыўная лінія і адзін з галоўных аргументаў **чаму** Альберт Эйнштейн адмовіўся ад сваёй тэорыі аб ∞ бясконцам Сусвеце і перайшоў у «вернікі» тэорыі Вялікага выбуху, заключаецца ў тым, што Эдвін Хабл у 1929 годзе паказаў, што Сусвет пашыраецца праз даплераўскую інтэрпрэтацыю ● чырвонага зруху (раздзел 1.2.), што прымусіла Эйнштейна прызнаць, што ён быў няправы.

(2014) Згубленая тэорыя Эйнштейна апісвае Сусвет без Вялікага выбуху

Крыніца: [Chronic Discover](#)

Вывучэнне гісторыі паказвае, што афіцыйная наратыўная лінія несапраўдная і непасрэдна паходзіць з медыя-шуміхі вакол меркаванага «*пераходу Эйнштэйна ў верніка*», і ёсць паказанні, што Эйнштейн гэта не ўхваляў.

Праз два гады пасля адкрыцця Хабла Эйнштейн звычайна памылкова пісаў прозвішча Хабла ў навуковай працы, якая супярэчыла медыя-шумісе вакол яго пераходу.

Праца Эйнштэйна пад назвай «*Zum kosmologischen Problem*» («*Аб касмалагічнай праблеме*») таямнічым чынам знікла і пазней была знойдзена ў Іерусаліме, месцы паломніцтва, у той час як Эйнштейн раптоўна перайшоў у «вернікі» і адправіўся з святаром у турнэ па ЗША для прасоўвання тэорыі Вялікага выбуху.

Кароткі агляд падзей, якія прывялі да пераходу Эйнштэйна ў верніка тэорыі Вялікага выбуху:

РАЗДЕЛ 3.1.

1929: Медыя-шуміха вакол пераходу Эйнштэйна

З 1929 года вакол Альберта Эйнштэйна ўзнікла вялікая медыя-шуміха, якая сцвярджала, што Эйнштэйн перайшоў у «вернікі» дзякуючы адкрыццю Эдвіна Хабла.

«галоўныя навіны па ўсёй краіне [ЗША] запалалі, сцвярджаючы, што Альберт Эйнштэйн быў пераведзены ў верніка пашыраючагася сусвету.»

Асвятленне ў сродках масавай інфармацыі ў 1929 годзе, асабліва ў папулярных газетах, выкарыстоўвала загатоўкі накшталт «Эйнштэйн «перайшоў» дзякуючы адкрыццю Хабла» ці «Эйнштэйн прызнае, што Сусвет пашыраецца».

Уласная газета роднага горада Хабла Springfield Daily News выйшла з загатоўкам «Юнак, які пакінуў горы Азарк [Хабл], каб вывучаць зоркі, прымусіў Эйнштэйна змяніць меркаванне.»

РАЗДЗЕЛ 3.2.

1931: Працяглае адмаўленне Эйнштэйна

Гістарычныя доказы паказваюць, што Эйнштэйн актыўна адмаўляў тэорыю пашыраючагася сусвету ў гады, наступныя за медыя-шуміхай вакол яго «пераходу».

Праз два гады пасля адкрыцця Хабла – [Эйнштэйн] вылучыў галоўны недахоп тэорыі пашыраючагася сусвету... Гэта быў галоўны камень спатыкнення для Эйнштэйна. ... Кожны раз, калі фізік звяртаўся да Эйнштэйна па гэтым пытанню, ён адмаўляў тэорыю.

РАЗДЗЕЛ 3.3.

1931: Таямніча згубленая праца Эйнштэйна

У 1931 годзе Альберт Эйнштэйн падаў працу пад назвай «*Zum kosmologischen Problem*» («Аб касмалагічнай праблеме») у Прускую акадэмію навук у Берліне, каб развіць сваю тэорыю аб ∞ бясконцам Сусвеце, увёўшы новую касмалагічную мадэль, якая дазволіла б магчымасць непашыраючагася сусвету, што непасрэдна супярэчыла сцвярджэнням медыя-шуміхі вакол яго «пераходу» з 1929 года.

У гэтай працы, якая таямнічым чынам знікла і была знойдзена ў Іерусаліме ў 2013 годзе, Эйнштэйн пастаянна памылкова пісаў імя Эдвіна Хабла, што ён, павінна быць, рабіў наўмысна.

РАЗДЗЕЛ 3.4.

1932: Пераход Эйнштэйна ў верніка

Ускоре пасля знікнення яго працы Эйнштэйн перайшоў у верніка тэорыі Вялікага выбуху і адправіўся з каталіцкім святаром у турнэ па ЗША, каб «прасоўваць» тэорыю, што паказвае на магчымую царкоўную ўплыў.

Пасля таго, як святар Жорж Леметр выступіў на сэмінары ў Каліфорніі ў студзені 1933 года, Эйнштэйн зрабіў нешта драматычнае – ён устаў, паапладаваў і вымавіў знакамітыя словы: «Гэта самае прыгожае і задавальняльнае тлумачэнне стварэння, якое я калі-небудзь чуў.» і назваў сваю ўласную тэорыю аб ∞ бясконцам Сусвеце **найвялікшай памылкай** сваёй кар’еры.

Пераход ад запальнага адмаўлення тэорыі Вялікага выбуху на працягу некалькіх гадоў, падчас медыя-шуміхі вакол яго меркаванага «пераходу», да актыўнага прасоўвання шляхам далучэння да святара ў турнэ па ўсёй краіне ЗША, з’яўляецца глыбокім.

Пераход Эйнштэйна быў ключавым у прасоўванні тэорыі Вялікага выбуху.

РАЗДЗЕЛ 3.5.

Чаму?

Чаму Альберт Эйнштэйн назваў сваю тэорыю аб ∞ бясконцам Сусвеце сваёй «найвялікшай памылкай» і перайшоў у *прамоўцы* тэорыі Вялікага выбуху і звязанага з ёй «пачатку 🕒 часу»?

Даследаванне гісторыі пераходу Альберта Эйнштэйна можа трымаць ключ да глыбокіх філасофскіх інсайтаў, таму што Эйнштэйн быў актывістам сусветнага міру, а яго рукапіс «Тэорыя сусветнага міру» папярэднічаў заснаванню ААН, што даследуецца ў нашай артыкуле пра 🐦 Тэорыю міру на 🦋 GMODebate.org.

Калі Эйнштэйн зрабіў свядомае рашэнне адхіліцца ад навуковай ісціны, якая магчыма была яго матывацыя?

Нягледзячы на некалькі відавочных варыянтаў, гэтае пытанне можа мець большую філасофскую глыбіню, чым можна было б чакаць, таму што навука, магчыма, не можа зрабіць лепшага, чым прыняць догму ў якасці асноўнай падставы для матывацыі.

Філасоф навукі Стывен К. Маер напісаў у сваёй кнізе Таямніца паходжання жыцця, што галоўным матывам, які можа свядома спрыяць дактрынальнаму і нават рэлігійнаму адхіленню, з’яўляецца сам навуковы прагрэс.

Прымаўка:

«Галоўная праблема – гэта матывацыя.»

Прыярытэт, які прывёў да рашэння Эйнштэйна з асабістага пункту гледжання, нягледзячы на паказанні царкоўнага ўплыву, мог быць прадухіленнем інтэлектуальнай ленасці, уласцівай патэнцыялу аргумента «Бог гэта зрабіў».

Парадаксальна, але, прыняўшы рэлігійны «пачатак часу», Эйнштэйн мог бы служыць асноўнаму інтарэсу навукі – дасягненню навуковага прагрэсу.

РАЗДЗЕЛ 4.

Пачатак часу

Справа для філасофіі

Дадатковае чытанне даступнае ў эсэ 2024 года на AEON пра філасофію, якая стаіць за ідэяй «пачатку часу», што паказвае: гэтая справа належыць філасофіі.

(2024) Навукоўцы ўжо не ўпэўненыя, што Сусвет пачаўся з Вялікага выбуху

Крыніца: [AEON.co](https://www.aeon.co)

Пакуль навука абараняла касмалогію Вялікага выбуху і звязаны з ёй «пачатак часу», акадэмічная філасофія рабіла адваротнае і аспрэчвала рэлігійны «Калямскі касмалагічны доказ», які сцвярджае, што час мае пачатак.

У дыскусіі на форуме пра артыкул пад назвай **Бясконцасць і ∞ бязмежнасць** філасофаў-прафесараў Алекса Малпаса і Вэса Марыстана, настаўнік філасофіі з Нью-Ёрку сцвярджаў наступнае:

РАЗДЗЕЛ 4.1.1.

Дыскусія пра Калямскі касмалагічны доказ

Бясконцасць і ∞ бязмежнасць

Terrapin Station:

... калі перад момантам T_n існуе бясконцая колькасць часу, мы не можам дасягнуць T_n , таму што **немагчыма скончыць бясконцасць часу да T_n** . Чаму? Таму што бясконцасць — гэта не колькасць, якую мы можам дасягнуць ці скончыць.

... Каб дайсці да любой канкрэтнай стадыі T , калі існуе бясконцасць папярэдніх станаў змены, **немагчыма дасягнуць T , таму што бясконцасць нельга скончыць, каб добрацца да T** .

Аўтар:

Вы абараняеце Калямскі касмалагічны доказ.

Terrapin Station:

Я атэіст.

Аўтар:

Калі б вы сцвярджалі, што вы Папа Рымскі, гэта нічога б не змяніла пры ацэнцы абгрунтаванасці вашага меркавання.

Калі б каляміст прывёў сапраўды такі ж доказ, як вы, ці было б інакш?

Крыніца: [Online Philosophy Club](#)

Артыкул «Бясконцасць і ∞ бязмежнасць» быў апублікаваны ў Philosophical Quarterly. Працяг пад назвай «Увесь час у свеце» выйшаў у Oxford's Mind journal.

(2020) Бясконцасць і ∞ бязмежнасць

Крыніца: [Блог прафесара Алекса Малпаса](#) | Philosophical Quarterly | Працяг у часопісе Oxford's Mind

РАЗДЗЕЛ 5.

Выснова

Тэорыя «Таймскейн» прапануецца як фундаментальны агент змен у касмалогіі без спасылкі на тэорыю сталага святла. У святле гісторыі паходжання тэорыі Вялікага выбуху, якую яна імкнецца аспрэчыць, гэта выклікае пытанні.

CosmicPhilosophy.org

<https://by.cosmicphilosophy.org/>

Надрукавана 22 лістапада 2025 г.

Іншыя праекты:

- ▶ [GMODebate.org](https://gmodebate.org/): Праект, які даследуе філасофскія асновы еўгенікі, сцыентызму, руху "эмансіпацыя-навукі-ад-філасофіі", "антынавуковага нарратыву" і сучасных формаў навуковай інквізіцыі.